

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΤΑΙ - 4

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα

ή πως οι Έλληνες εθνικιστές ονειρεύονται πάντα τη συμμαχία με τους αδελφούς Τούρκους εθνικιστές μέσω της Διπλής Ένωσης...

Η Κύπρος είναι το τελευταίο κατάλοιπο της εξωτερικής πολιτικής του Ελληνικού Εθνικισμού του 19ου αιώνα. Οι Κύπριοι έμαθαν (με το καλό ή με τη βία) μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα ότι έπρεπε να προσβλέπουν προς την Ελλάδα σαν το «εθνικό κέντρο». Η νεοελληνική περιπέτεια εθνικής ολοκλήρωσης όμως είχε ήδη κλείσει μετά από την τραγωδία του 1922. Ο νεοελληνικός εθνικισμός στην Κύπρο (υπό την προστασία των Βρεττανών) είχε γίνει ωστόσο η επίσημη ιδεολογία της τοπικής χριστιανικής εξουσίας - και είχε αρχίσει να λειτουργεί σαν μια ιδεολογία αυτόνομη από την πραγματικότητα. Το αυξανόμενο χάσμα ιδεολογικής φαντασίωσης και πραγματικότητας εκράγηκε τελικά στους εμφύλιους πολέμους του 1958 και στον «ενωτισμό» της ΕΟΚΑ Β που οδήγησε στην 15 του Ιούλη.

Τα μεγάλα λόγια των Αθηνών αποδείχτηκαν ψεύτικα κατ' επανάληψιν. Η Αθήνα δεν μπόρεσε να «δεχθεί» την Κύπρο όταν της την πρόσφεραν οι Άγγλοι (1912, 1915) και δεν την διεκδίκησε καθόλου μετά το 1945. Οι ιδεολόγοι του κράτους των Αθηνών από τη μια όξυναν τις εθνικιστικές φαντασιώσεις και από την άλλη εξηγούσαν στην Κυπριακή ελίτ ότι σαν \ μια εξαρτώμενη ημι-αποικία των αγγλοαμερικάνων το Ελληνικό κράτος δεν μπορούσε να διεκδικήσει την Κύπρο. Ο εθνικισμός όμως πουλούσε σαν εκτονωτικό θέαμα τόσο στην Αθήνα όσο και στη Λευκωσία. Και την δεκαετία του '50 άρχισε να αποδίδει σαν επένδυση και για την κυβέρνηση της Αγκύρας.

Όταν μετά το 58 οι Κύπριοι δέχθηκαν τη Ζυρίχη και μετά αγάπησαν την Ανεξαρτησία οι «μητέρες πατρίδες» έκαναν ότι περνούσε από το χέρι τους για να διαλύσουν αυτήν την εύθραυστη γέφυρα ονείρου και πραγματικότητας. Οι Αμερικάνοι φοβόντουσαν ότι η Ανεξαρτησία οδηγούσε την Κύπρο σε επικίνδυνους τριτοκοσμικούς δρόμους, ενώ οι «μητέρες πατρίδες» σαν πειθήνια όργανα τους άρχισαν να ανησυχούν για τις αταξίες των «παιδιών» στο νησί. Οι μεταξύ τους καυγάδες για τις φαντασιώσεις που υπέβαλαν η Αθήνα και η Άγκυρα (Ένωση-Διχοτόμηση) απειλούσε τις σχέσεις των συμμάχων ενώ η διάθεση για ανεξαρτησία απειλούσε την ηγεμονία τους.

Η «διπλή ένωση» που πρότειναν οι Αμερικάνοι από το 1964 εξελίχθηκε αλλά είχε πάντοτε αυτή την κεντρική αιχμή. Να διαχωρίσει το νησί σε δυο μέρη (με το πρόσχημα μιας Τουρκικής βάσης αρχικά) και να συντρίψει τη διάθεση των κυπρίων για αυτοκαθορισμό.

Πίσω από τα μεγάλα ωραία λόγια για τη Μεγάλη Ελλάδα κρυβόταν πάντα η επεκτατική πολιτική των Αθηνών. Πίσω από τις στοργικές αγκάλες συμπαράστασης, συμπαράταξης, αποστολής Μεραρχιών, Αττιλών κλπ βρισκόταν και βρίσκεται η πολιτική της υποταγής των Κυπρίων (και πάλι) στα εθνικά κέντρα. Και φυσικά για τους ντόπιους αστυφύλακες των εθνών, η «διπλή ένωση» ήταν και είναι η έκφραση της προσπάθειας τους να εμπεδώσουν την δίκιά τους εξουσία απέναντι στους Κύπριους. Αυτή ήταν η λογική πίσω από τα σχέδια διπλής ένωσης τη δεκαετία του 60, πίσω από τα Ντάβος πρόσφατα και πίσω από τον ακραίο λόγο των νεοεθνικόφρονων της δεκαετίας του 80. Γι' αυτούς ο Σεφέρης δεν ήταν και δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα όπλο για την εμπέδωση της εξουσίας του α-νόητου λόγου τους στην Κύπρο. Λοιπόν - υπάρχει μνήμη αγαπητοί Κύπριοι;

1964 - Αποδοχή σχεδίου Άτσεστον (διπλής ένωσης) από Κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου

«Ο κ. Γαρουφαλιάς γύρισε σήμερα από την αποστολή του. Κατόρθωσε να εμποδίσει προς το παρόν τον Υπουργό των Εξωτερικών της Κύπρου, τον κ. Κυπριανού, να αναχωρήσει αύριο, όπως σχεδίαζε αρχικά, για τη Μόσχα. Πέτυχε επίσης ν' αναβάλει την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου στο Κάιρο προς το σκοπό μιας συνάντησης με τον Πρόεδρο Νάσερ. Η αναβολή και των δυο ταξιδιών είναι προσωρινή κι εξαρτιέται από την εξέλιξη της κατάστασης.

Δεχόμαστε επίσης να εκμισθώσουμε μια περιοχή για μια λογική διάρκεια με σκοπό την εγκατάσταση μιας Τουρκικής βάσης.

Η Ελλάς δέχεται να υποστηρίξει την ιδέα μιας Τουρκικής βάσης έστω κι αν δεν συμφωνεί σε τούτο ο Αρχιεπίσκοπος κι ίσως να μπορέσει να πείσει τη μεγάλη πλειονότητα του λαού της Κύπρου να την αποδεχτεί, αρκεί να είναι περιορισμένη η έκταση της βάσης. Εφόσο π.χ. αντιστοιχεί στην έκταση των Βρετανικών βάσεων στην Κύπρο.

Η πρόταση σας, που αντιλαμβάνομαι πως είναι προϊόν επίπονων διαπραγματεύσεων, ξεπερνά κατά πολύ την απαραίτητη για την εγκατάσταση μιας στρατιωτικής βάσης έκταση κι έχει το χαρακτήρα μιας περιορισμένης διχοτόμησης.

Δυστυχώς δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε μια τέτοια πρόταση. Τις δυσκολίες μεγάλωσαν οι ψυχολογικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στην Κύπρο μετά τους πρόσφατους βομβαρδισμούς του άμαχου πληθυσμού από τους Τούρκους. Το κλίμα στο νησί είναι τούτη τη στιγμή πολύ δυσμενές για την Τουρκία και το ΝΑΤΟ. Και είναι επίσης δυσμενές για την Ελλάδα επειδή απύσπαστα κατά την Τουρκική επίθεση.

Κατανοούμε πως εξαντλήσατε όλες τις δυνατότητες να πείσετε τους Τούρκους να περιορίσουν τις αξιώσεις τους. Γι' αυτό και δεν σας απευθύνω έκκληση πάνω στο θέμα αυτό.

Ομολογώ την απόγνωση κι απογοήτευσή μου που δεν είναι δυνατή η συμφωνία.

Α. Κάτσης

1966: Συγκυριαρχία Ελλάδας-Τουρκίας

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΚΡΙΤΑΣ

Η Τουρκία έχει αποκαλύψει ότι άρχισε να σχεδιάζει την επέμβαση της στην Κύπρο μετά από τις διακοινοτικές ταραχές του 63 (ήξεραν οι άνθρωποι ότι με το Γρίβα ζωντανό όλο και κάποια ευκαιρία θα έβρισκαν). Ο Ντεκτάς έχει παραδεχθεί ότι έβαλε βόμβες για να οξύνει την αντιπαράθεση. Για το σχέδιο «Ακρίτα» των «δικών μας», πότε θα γίνει η επίσημη παραδοχή; Για όσους δεν γνωρίζουν το σχέδιο Ακρίτα καταρτίστηκε από Έλληνες αξιωματικούς και Κυπρίους εθνικιστές και είχε σαν στόχο την ομαδική σφαγή των Τουρκοκυπρίων. Και σε μερικά χωρία όπως την Αλόα το σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή το 74. Και για να μη μας πουν οι εθνικόφρονες ότι αυτά είναι προπαγάνδα του Ντεκτάς ας δούμε τι λέει ο «μεγάλος». Από συνέντευξη του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στην Ο. Φαλάτι το 1974:

«(Το 63-64). Μια μέρα (ο Ιωαννίδης) ήρθε μαζί με τον Σαμψών να με δει για «να μου εκθέσει μυστικά ένα σχέδιο που θα τακτοποιούσε τα πάντα». Υποκλίθηκε μπροστά μου, φίλησε το χέρι μου με μεγάλο σεβασμό και είπε: «Μακαριότατε, να το σχέδιο. Θα επιτεθούμε ξαφνικά ενάντιον των Τουρκοκυπρίων σε όλο το νησί. Θα τους βγάλουμε μια για πάντα από τη μέση. Και θα ξεμπερδέψουμε».

Ο Μακάριος εν δέχθηκε - επέμβηκε και η Τουρκία. Αξίζει ωστόσο να προσεχθεί η σχέση Ιωαννίδη-Σαμψων από τότε. Θα ολοκληρωνόταν στις 15 του Ιούλη 1974. Επίσης για όσους θέλουν να διαβάσουν ολόκληρο το σχέδιο «Ακρίτας» μπορούν να κοιτάξουν και τον πρώτο τόμο της «Κατάθεσης» του νυν προέδρου κ. Κληρίδη. Ε, δεν μπορεί, αγαπητοί εθνικόφρονες, να λέει και αυτός ψέματα - δεν είναι;

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_10:diplienosi&rev=1598625482

Last update: 2025/04/20 19:47

